

Yeni 5 Dolarlık Banknot
Daha Emniyetli. Daha Akıllı. Daha Güvenli.

Basın Bülteni

HEMEN SÜRÜM İÇİN

20 Eylül 2007

MEDYA İRTİBATLARI:

Dawn Haley veya Claudia Dickens Rose Pinalto veya Jeffrey Smith
Bureau of Engraving and Printing Federal Reserve Board
202/874-2778 202/452-2955

Office of Public Affairs
U.S. Secret Service
202/406-5708

Penny Kozakos
New Currency Program Media Support
202/530-4887

“Wi-5” Etkinliğinde Yeni 5 Dolarlık Banknotların Tanıtımı

Yeniden Tasarlanmış Banknotun İlk “Dijital Açılımı” Tanıtımın 2008 Yılıının Başlarında Olması Planlanmıştır

WASHINGTON, D.C. (20 Eylül 2007) — ABD hükümeti bugün, 2008'in başlarında çıkarılacak ve tedavüle girecek olan 5 dolarlık banknotların yeni ve daha güvenli tasarımını dijital olarak açtı. Bunu 100 dolarlık yeni banknot takip edecek. ABD kağıt parasının şimdiye kadar tamamen çevrimiçi olarak açılması tarihte bir ilk.

Yakın zamanda yeniden tasarlanmış 10, 20 ve 50 dolarlık banknotlara benzer şekilde, yeni 5 dolarlık banknotlar da artırılmış, kolay kullanımlı güvenlik özellikleri içererek işletme ve tüketicilerin aldıkları yeni 5 dolarlık banknotları kontrol etmelerini kolaylaştırmakta ve kalpazanların sahtecilik yapmasını zorlaştırmaktadır.

ABD Hazinesinden yetkililer, ABD Merkez Bankası Kurulu, Gravür ve Baskı Bürosu ve ABD Gizli Servisi bugün yapılan ve hükümetin kalpazanlığın önüne geçmedeki kararlılığını vurguladığı tamamen dijital bir etkinlik olan “Wi-5” ön gösteriminin bir parçasıydı. Hükümet yetkililerinin parabirimi güvenliği çalışmalarını da içeren, 5 dolarlık banknot tasarımının canlı olarak “açılımı” www.moneyfactory.gov/newmoney adresinde bulunmakta ve ayrıca gazete muhabirleri için çevrimiçi bir Soru ve Cevap kısmı da içermektedir. Yeni 5 dolarlık banknot hakkında önemli bilgiler bulunan podcast'ler de siteye konulmuştur.

ABD Mali İşler Müdürü Anna Escobedo Cabral, “Hükümet elinize sahte banknot geçmemesi için mevcut en iyi araçları kullanmaktadır” dedi. “Herkes için kullanması daha kolay artırılmış güvenlik özellikleri, bu parabirimi serisinin hedefinde bulunmaktadır. Zor şartlarda kazandığınız paranızı, bir başkasının size sahte bir banknot vermesi ile kaybetmemek için paranızı nasıl kullanacağınızı öğrenin.”

Yeni 5 dolarlık banknotta, nakit işi yapanların ve benzeri tüketicilerin kullanması kolay, son teknoloji güvenlik özellikleri bulunmaktadır. Aşağıdaki özellikleri kontrol etmek için banknotların ışığa tutun:

- **Filigranlar:** Yeniden tasarlanmış olan 5 dolarlık banknotta artık iki adet filigran bulunmaktadır. Eski tasarımlı 5 dolarlık banknotlarda bulunan Başkan Lincoln'un önceki filigran portresi yerine portrenin sağ tarafında büyük “5” rakamının filigranı yer almaktadır. Yeni 5 dolarlık banknot tasarımında ikinci bir filigran (üç adet küçük “5”ten oluşan sütun) eklenmiş olup portrenin sol tarafına yerleştirilmiştir.
- **Güvenlik Şeridi:** Gömülü güvenlik şeridi dikey uzantıda olup yeni tasarımlı 5 dolarlık banknotların artık sağ tarafında yer almaktadır. “5” rakamını takip eden “USA” harfleri değişerek seyreden düzende şerit boyunca banknotun her iki yüzünden görülebilir. Şerit ultraviyole ışık altında mavi renkte parlar.

ABD Merkez Bankası Kurulu, Merkez Bankası İşlemler ve Ödeme Sistemleri Bölümü, Müdür Yardımcısı Michael Lambert, “Hedefimiz, yabancı merkez bankaları ile olduğu kadar, öncelikli olarak ABD'deki ve tüm dünyadaki mali kurumlarla da çalışarak yeniden tasarlanmış banknotları halka sorunsuz bir şekilde tanıtmaktır,” diye belirtti. “Eski 5 dolarlık banknotlarınızı yenileriyle değiştirmenize gerek yoktur. ABD hükümeti tarafından çıkarılmış olan eski ve yeni tüm ABD parabirimleri kanunen tedavüle olup tam karşılığında paraya çevrilebilir.”

5 dolarlık banknot, otomatlarda ve ücretli geçiş makinelerinde oldukça fazla kullanıldığı için ABD hükümeti, üreticileri ve bu makinelerin son kullanıcılarını, yeni tasarıma uygunluk için yeterli zaman sağlamak üzere bir yıldan fazla bir süre önce yakında çıkacak olan yeni 5 dolarlık banknot hakkında bilgilendirmeye başladı.

“Yeni banknotları kabul etmek üzere makinelerini ayarlamaları için ihtiyaçları olan bilgiye sahip olmalarını sağlamak için ATM ve diğer nakitle çalışan makine üreticileriyle çalışıyoruz” dedi, Maliye Gravür ve Baskı Bürosu Müdürü, Larry R. Felix. “Aynı derecede önemli olan, para işi yapanları gelişmiş güvenlik özelliklerini kullanmaları için de eğitmekteyiz. Bu kişiler kalpazanlığa karşı ilk savunma hattını oluşturmakta olup yeni tasarıma ve artırılmış güvenlik özelliklerine aşına olmaları sorunsuz geçiş için hayati önem arz etmektedir.”

Bugünkü 5 dolarlık yeni görünümün açılımı ile ABD hükümeti, tüm dünyadaki insanları yeni tasarım ve güvenlik özellikleri hakkında bilgilendirerek yeni parabiriminin sorunsuz geçişini sağlayacak olan genel eğitim programının bir sonraki safhasını resmi olarak devreye sokmuş bulunmaktadır.

İşletmeler, mali kurumlar, ticari ve uzman birlikler, halk grupları ve bireylerin para işinde çalışanları ve tüketicileri yeni tasarımı tanımalarına ve kalpazanlara karşı kendilerini korumaları için hazırlamak üzere ücretsiz eğitim malzemeleri mevcuttur. ABD hükümeti 2003 yılından beri, yeni 10, 20 ve 50 dolarlık banknot tasarımları ile ilgili 78 milyon parça kamu eğitimi ve öğretim malzemesi dağıttı. Malzemeler, www.moneyfactory.gov/newmoney adresinden birden çok dilde sipariş edilebilir veya yüklenebilir.

5 dolarlık banknotun yeniden tasarlanması ayrıca, 5 dolarlık banknottaki mürekkebin ağartılıp veya çıkarılıp sahte bir 100 dolarlık banknot oluşturmak üzere üzerine baskı yapılan sahtecilik yöntemine karşı korunmada da yardımcı olacaktır. 5 ve 100 dolarlık kúpürler arasındaki benzerlikleri olabildiğince yok eden yeni tasarım, kalpazanlığın önüne geçmekte ve ABD parabirimini kullananları korumaktadır.

5 dolarlık banknottaki gömülü güvenlik şeridinin yeri değiştirilip 100 dolarlık banknottaki şeritten farklı bir konuma taşınarak ayırt edici olması sağlanmıştır. Daha önceden eski tasarıma sahip 5 dolarlık banknotta portrenin sol tarafında ve 100 dolarlık banknottakine benzer bir konumda bulunan şerit, yeni tasarımlı 5 dolarlık banknotta şimdi Abraham Lincoln portresinin sağ tarafına taşınmıştır.

Ayrıca, yeni 5 ve 100 dolarlık banknotlardaki filigranların benzerlikleri de kaldırılmıştır. Eski 5 ve 100 dolarlık banknotlarda bir portre filigranı bulunurken, yeni 5 dolarlık banknottaki filigran büyük “5” rakamı ile değiştirilmiştir. Bununla birlikte, ikinci bir filigran olan üç küçük “5” rakamına sahip bir sütun da Başkan Lincoln’un portresinin sol tarafına eklenmiştir.

“Kamusal eğitim, yasal yaptırım ve artırılmış güvenlik özelliklerinin birleşimi, potansiyel kalpazanlığın caydırımına yardımcı olmakla birlikte güvenlik özellikler sadece insanlar bunları kullanmasını bildiğinde işe yarar” dedi, ABD Gizli Servisi, Araştırma Bürosu, Başkan Yardımcısı Vekili, Michael Merritt. “Akıllı davranın; paranızı tanıyın ki kalpazanlar sizin üzerinizden fayda sağlamasınlar.”

Sadece ABD’de geçen yıl sahte banknotların kişi ve işletmelere geçip toplamda 62 milyon dolarlık bir kayba neden olmasıyla ilgili 3.945 adet tutuklama vakası yaşandı.¹

Geçen yıl, ABD Gizli Servisi ve uluslar arası yetkililer tedavüle girmeden önce 53 milyon dolar üzerinde sahte banknot topladılar. Dünya çapında tedavüle sokulan yaklaşık 65 milyon dolar belirlenip tedavülden çıkarıldı. Bu vakalarda, sahte banknot alan masum kurbanlar mali kayba uğradı.²

Önceki 10, 20 ve 50 dolarlık yeniden tasarlanmış banknotlarda olduğu gibi, yeni 5 dolarlık banknotta da arka plana basılı bir Amerika özgürlük sembolü bulunmaktadır: Bir kartal ve kalkan içeren ABD Devlet Mührü, banknotun ön tarafına mor renkte basıldı.

Ek tasarım öğeleri arasında şunlar bulunmaktadır:

- Görme güçlüğü olan kişilerin banknotu ayırt etmesine yardımcı olmak için banknotun arka aşağı sağ köşesindeki okuması kolay büyük “5” rakamı, yeni 5 dolarlık banknot tasarımında daha da büyütülmüş ve yüksek kontrastlı mor mürekkeple basılmıştır.
- Ön yüzdeki Başkan Lincoln portresinin ve arka yüzdeki Lincoln Anıtı resminin etrafındaki çizgiler kaldırılmıştır. Her iki gravür de zenginleştirilmiştir.
- Mor bir yıldız yayı portreyi ve banknotun ön tarafında bulunan Devlet Mührü’nü sarmakta olup banknotun ön ve arka tarafına küçük sarı “05” rakamları basılmıştır.

Yeni 5 dolarlık banknottaki en dikkat çeken tasarım farklılığı, banknotun ortasına kenarlara doğru griye dönüşen açık mor rengin eklenmesidir. Tüketicilerin ve para işinde çalışanların, kağıt paranın doğruluğunu kontrol etmek üzere renk kopyalanabildiği için, rengi değil temel güvenlik özelliklerini (filigranlar ve güvenlik şeridi) kullanmaları gerekmektedir.

###

¹ ABD Gizli Servisi, MY2006 istatistiklerinden alınmıştır.

² ABD Gizli Servisi, MY2006 istatistiklerinden alınmıştır.